

Trao đổi KHKT - Hoạt động ngành

CÔNG TÁC PHÒNG, CHỐNG DỊCH BỆNH ĐỘNG VẬT

Trích báo cáo tổng kết công tác năm 2025 và kế hoạch triển khai công tác năm 2026 của Cục Chăn nuôi và Thú y

Hà Nội, ngày 21 tháng 1 năm 2026

1. Nhận định tình hình dịch bệnh trên đàn gia súc, gia cầm

a) Bệnh cúm gia cầm (CGC)

- Từ đầu năm đến nay, cả nước xảy ra 58 ổ dịch CGC tại 16 tỉnh, thành phố; số gia cầm chết, buộc tiêu hủy là 123.622 con. So sánh với cùng kỳ năm 2024, số ổ dịch tăng hơn 3 lần, số gia cầm tiêu hủy tăng hơn 9%.

- Kết quả tiêm phòng năm 2025: Cả nước có 30/34 tỉnh có báo cáo kết quả triển khai công tác tiêm phòng vaccin CGC, số liều được tiêm là hơn 208 triệu liều (trong đó tỷ lệ tiêm đạt trên 70% gồm các tỉnh Vĩnh Long, Bắc Ninh, Phú Thọ, An Giang).

- Công tác giám sát dịch bệnh: (i) có 28 tỉnh, thành phố triển khai giám sát bệnh CGC với số mẫu xét nghiệm là 11.194 mẫu trong đó có 314 mẫu dương tính cúm A (tỷ lệ là 2,81%); (ii) 20 tỉnh, thành phố thực hiện giám sát sau tiêm phòng với vaccin phòng bệnh CGC, địa phương thực hiện lấy 15.748 mẫu xét nghiệm, trong đó có 10.971 mẫu đã có kết quả xét nghiệm; và 9.244 mẫu có kháng thể (tỷ lệ 84,25%) và 8.870 mẫu đạt bảo hộ (tỷ lệ 80,85%); số mẫu còn lại đang chờ kết quả xét nghiệm.

- Kết quả phân tích giải trình tự gen: Virus CGC gây ra các ổ dịch trong năm 2025 thuộc chủng virus CGC A/H5N1 thuộc các clade 2.3.2.1c, 2.3.2.1e và 2.3.4.4b. Virus cúm CGC H5N1 2.3.4.4b tiếp tục lưu hành chủ yếu ở miền Bắc và miền Trung; trong khi đó virus CGC H5N1 clade 2.3.2.1e tiếp tục lưu hành chủ yếu ở miền Nam nhưng cả 2 chủng đều có nguy cơ lây lan sang các vùng miền khác. Kết quả đánh giá thử nghiệm hiệu lực một số loại vaccin phòng bệnh CGC chống lại các chủng virus CGC độc lực cao H5N1 thuộc clade 2.3.2.1e

và 2.3.4.4b lưu hành năm 2024 – 2025 cho thấy: Các vaccin thử nghiệm D7+rD8, Navet-fluvac2 và Re-5 tạo đáp ứng miễn dịch với hiệu giá kháng thể trung bình đạt lần lượt 6,4 log₂; 7,8 log₂ và 7,7 log₂ khi sử dụng cho gà với liều trình 1 mũi lúc 3 tuần tuổi; các nhóm gà được tiêm vaccin thử nghiệm tương ứng có tỷ lệ sống sót đạt 100% khi công cường độc với các chủng virus CGC H5N1 clade 2.3.2.1e và khi công cường độc với chủng virus CGC H5N1 clade 2.3.4.4b.

- Nhận thấy, nguy cơ bệnh CGC tái phát và lây lan diện rộng trong thời gian tới là rất cao vì: (i) Các ổ dịch CGC chủ yếu xảy ra tại hộ chăn nuôi gia cầm nhỏ lẻ, chưa được tiêm phòng vaccin CGC; (ii) Thời tiết thay đổi, số lượng gia cầm nuôi, việc vận chuyển giữa các địa phương tăng cao để phục vụ nhu cầu cuối năm; (iii) Việc giao thương buôn bán, vận chuyển, tiêu thụ gia cầm, sản phẩm gia cầm trong nước tăng mạnh vào các tháng cuối năm (dịp giáp Tết Nguyên đán) khiến việc quản lý gặp nhiều khó khăn, (iv) Một số chủng virus CGC (A/H7N9, A/H5N2) có nguy cơ xâm nhiễm vào Việt Nam thông qua các hoạt động vận chuyển, buôn bán, tiêu thụ gia cầm và sản phẩm gia cầm nhập lậu, không rõ nguồn gốc, nhất là đối với các tỉnh biên giới phía Bắc

b) Bệnh lở mồm long móng (LMLM)

- Từ đầu năm 2025 đến nay, cả nước xảy ra 19 ổ dịch thuộc 11 tỉnh, số gia súc mắc bệnh là 473 con, số gia súc chết và tiêu hủy là 44 con. So sánh với cùng kỳ năm 2024, số ổ dịch giảm 75%, số động vật tiêu hủy bắt buộc giảm hơn 84%.